

محمد بن عیسیٰ ترمذی

عبدالکریم غریق - هالند

محمد بن عیسیٰ ترمذی: محمد بن عیسیٰ بن سوره بن موسی بن ضحاک سلمی مکنی به ابو عیسیٰ ضریر بوغی و مشهور به ترمذی بوده و نامبرده امام، حافظ و محدث معروف و صاحب جامع الصحیح یکی از کتب ششگانه حدیث می باشد و آنرا در نهایت دقت تصنیف نموده چنانکه بدو مثل زنند .

وی در شهر های مختلف خراسان، عراق و حجاز گردش کرد و از مردم زیادی حدیث شنید ترمذی از ابو حامد احمد بن عبدالله بن داوود مروزی تاجر، هیثم بن کلیب شامی، محمد بن محبوب ابوالعباس محبوبی مروزی، احمد بن یوسف نسفی، ابو حارث اسد بن حمدویه، داوود بن نصر بن سهیل بزدوی، عبد بن محمد بن محمود نسفی، محمود بن نمیر و پسرش محمد بن محمود، محمد بن مکی بن فوج (نوح)، ابو جعفر محمد بن سفیان بن نصر نسفیون، محمد بن منذر بن سعید هروی و دیگران حدیث شنیده است وی شاگرد محمد بن اسماعیل بخاری بوده و در نزد او و بعضی از شیوخ او تلمذ کرده است.

حاکم ابو احمد می گوید: از عمران بن علان شنیدم که می گفت: محمد بن اسماعیل بخاری وفات نمود و از خود کسی را در خراسان مثل ابو عیسیٰ ترمذی در علم و پرهیزگاری باقی نگذاشت و ابن حبان می گوید: وی از جمله ثقات بوده و کسی است که احادیث را جمع کرد و تصنیف نمود و حفظ کرد و تعلیم داد ترمذی در قریه بوغ ناحیه ترمذ در ماورالنهر متولد گردید و در سیزدهم رجب سال ۷۹ هجری قمری در همان زادگاهش قریه بوغ ترمذ وفات یافت. از وی علاوه بر کتابهای الرباغیات فی الحدیث، شمائل النبی (ص)، کتاب التاریخ و کتاب العلل فی الحدیث باقی مانده است.

منابع:

کشف الظنون حاجی خلیفه جلد ششم صفحه ۱۷

تهذیب التهذیب ابن حجر عسقلانی جلد ششم صفحه ۲۳۱

لغت نامه دهخدا جلد پنجم صفحه ۶۶۶۹